

RATIONE MODI
JUS CANONICUM
ALLEGANDI,

in antecessum observandum, *Textus*, qui ex DECRETO allegantur, per *Canones* esse allegandos; in DECRETALIBUS verò per *Capitula*. Hisce autem præsuppositis, jam singulæ *Partes* sunt videndæ.

§. I. DISTINCTIONES igitur allegantur per majusculum D. vel *Dist.* subjectò numero Distinctionum, E. gr. *c. Audite, Dist. 34.* id est, *Canon. Audite, Distinct. 34. c. 14. D. 96.* id est, *Can. 14. Distinct. 96.* In veteribus Libris, Canonis. verba initialia plerumque post Distinctionem demum ponuntur, ita: *76. Distinct. Scire, id est, Can. Scire, Dist. 76.*

§. II. CAUSÆ allegari solent juxta numeros, & quidem per literam C. hoc modo, *C. Principatus. C. I. Q. 1.* id est, *Can. Principatus. Causa I. Q. 1.* Vel etiam ita brevius moderni Dd. allegant, *c. 3. c. 12. q. 5.* Ubi semper primum *C. Canonem*, secundum *C. Causam* denotat; Alii illi C. quod causam significat, literam *a.* addere solent ita: *a. 36. ca. 17. Q. 4.* Aliter adhuc allegant Doctores antiqui, qui illud C. quod causam significat, omittunt & Canonem citant verbo initiali, eidemque numerum subjiciunt, qui non est numerus Canonis, sed causæ. E. gr. *c. Aperte. 24. q. 1.* Hoc ita legendum: *Canone, Aperte, Vigesima quarta, (subintellige, Causa) quest. 1.* quem Canonem moderni Doctores ita allegant, *c. 36. c. 24. q. 1.* Vel etiam haud raro Veteres Dd. allegant ponendò verba initialia Canonis, post quæstionem. E. gr. *7. q. 1. Denique, id est, Can. denique, causa 7. q. 1.* item *14. qu. 5. Dixit Dominus, id est, Can. Dixit Dominus, causa 14. quest. 5.* Quales abbreviaciones ita legendæ. E. gr. *9. q. 3. Cuncta.* ita: *Nona, (id est causa) quest. 3. Cuncta.* id est, *Canone ita incipiente.* In evolutione autem primò quærenda Causa, post Quæstio, tertio demum Canon. Numerus autem Causæ & Quæstionis in superiore cujusvis paginae parte conspiciuntur; Canonis numerus à latere quærendus.

§. III. Notandum autem in *Caus. XXXIII. Quest. III.* inferi Tractatum de *Pœnitentia*, qui habet septem speciales Distinctiones, & ita allegari solet, è *C. Perniciose. de Pœnit. Distinct. 1.* quod in *Causa 33. quest. 3.* quærendum; vel ut Veteres allegant, *de Pœn. Dist. 1. Homicidiorum, id est, Can. Homicidiorum, de Pœnit. Dist. 1.*

§. IV. DE CONSECRATIONE Tractatio specialis subjecta est post absolutas causas, & continet Distinctiones quinque, & ita allegatur, *c. Triforme, de Consecrat. Distinct. 2.* sive, quod idem est, *c. 22. de Consecr. D. 2.* id est, *Canone 22. de Consecrat. Distinct. 2.* Veteres brevius allegant hæc ratione, *de Con. D. 4. Postquam, id est, Can. Postquam. de Consecrat. Distinct. 4.* vel ita: *de Con. D. 3. Nosse, id est, Can. Nosse. de Consecrat. dist. 3.*

Huic tractatui subjiciuntur CANONES POENITENTIALES, ET CANONES APOSTOLICI, qui ita allegantur, *Can. Pœnitential. 14. Can. Apostol. 32.*

De Modo allegandi Jura.

§. V. DECRETALES apud DD. communiter allegantur, per X. seu x, quod significat *Extra*; Extra verò propterea allegantur, ut intelligatur, esse illud Capitulum *extra Decretum*, vid. Dn. Gerh. de Mastricht *Hist. Jur. Eccles.* §. 327. Veteres Doctores Decretum allegantur per vocem *Supra*, innuentes post Gratianum volumen, aliam collectionem adjectam supervenisse. D. Strauch. *Amen. Jur. Can. Sem. 1. Eccl. 1. cap. 1.* Textus verò in Decretalibus per c. id est *Capitula*, citantur. E. gr. C. *Quotiens. X. de Paç.* Hic quærendus in Indice Decretalium, *Titulus de Paçis*, quo libro ille habeatur, & titulò inventò quærendum in eo *Cap.* incipiens *Quotiens*. Libri enim & Tituli numerus hic perindè non allegantur, prout in Jure Civili. Moderni Dd. ita allegant c. 6. *X. de Decim.* id est, *Capit. 6. Extra, de Decimis*. Veteres verò Dd. literam X. plerumque solent omittere, & post titulum demum ponere verbum initiale capituli. E. gr. *de Sponsal. Ex parte*, id est, c. *Ex parte. X. de Sponsal.* Alii verò ita: *extr. de Simon. Nobis.* id est, c. *Nobis. X. de Simonia.*

§. VI. SEXTUS DECRETALIUM perindè allegatur, ut de Decretalibus dictum; differentia tamen causà, si ex *Sexto* titulus allegetur, addi solet *in 6. vel lib. 6.* litera verò X. tunc solet omitti. E. gr. C. *Gratia. de Rescript. in 6. vel c. 2. de Præbend. lib. 6.* Vel juxta veteres ita: *de Elect. Quanquam. lib. 6.* id est, C. *Quanquam. de Elect. in 6.*

§. VII. CLEMENTINÆ Constitutiones non per capitula allegantur, sed verbo Constitutionis initiali præmittitur *Clem.* vel *Cl.* E. gr. *Clem. Multorum. de Pæn.* id est, *Clementina, Multorum, de Pæn.*, qui titulus in Indice titulorum quærendus. Vel juxta veteres, *de Sepult. Dudum, in Cle.* id est, *sub titulo de Sepulturis, Constitutio incipiens, Dudum, in Clementinis*, sive quod idem hodiè est, *Cl. 2. de Sepult.* id est, *Clementin. 2. de Sepultur.*

§. VIII. EXTRAVAGANTES quoque allegantur per Rubricas, nomen verò capituli omittitur, & ejus loco additur *Extrav.* E. gr. *Extravagante, Dierum. de Pæn.* Sed quia Extravagantes sunt duplices, *aliae* Johannis XXII. *aliae* verò communes, ad confusionem vitandam, *illas* simpliciter sub nomine extravagantium intelligimus, *has* verò allegamus *Extrav. Comm.* E. gr. *Extrav. Comm. Etsi. de injur. & dam. dat.* Vel juxta veteres Dd. *Extrav. comm. de injur. Etsi.*

§. IX. SEPTIMUS DECRETALIUM LIBER, qui noviter Corpori Juris Canonici accessit, à modernis Dd. interdum & Historicis allegari solet. Allegandi tamen ratio eadem est, quæ in *Sexto Decretalium*, nisi quòd pro 6. hic ponatur 7. E. gr. C. *Nullis. de Offic. Legat. in 7. vel in alio exemplo c. 4. de For. Compet. in 7. c. 1. de Vot. lib. 7.*

§. X. INSTITUTIONES JURIS CANONICI LANCELOTTI rariùs ob defectum auctoritatis allegantur, & in illis interdum numerus Libri & Tituli additur, interdum non. E. gr. c. *Non tamen. Inst. Lancell. Lib. 2. t. 19.* vel etiam eundem textum ita allegant, c. *Non tamen, Inst. Lanc. de Union. Eccles.*

Vid. Hoppii Commentationem ad Institutiones, in Præcognitis Juris universi.
Cap. IX. §. 7. usque ad finem.